ФК „СПАРТАК 1918“ ВАРНА

Визитка

Основан: 28.08.1918 г. като „Български сокол“. Наследник на махленски тим, който възниква през 1916 г., а от 1917 г. приема името „Витяз“.
Имена: „Български сокол“ (от 1918 г.),
„Шипченски сокол“ (от 1924 г., след обединение с „Шипка“),
„Спартак“ (от 1945 г., след обединение с „Левски“ и „Радецки“),
„ЖСК-Спартак“ (от 1969 г., след обединение с „Локомотив“),
„Спартак“ (от 1985 г.),
„Спартак 1918“ (от 2010 г., след обединение с „Владислав 2009“).
Цветове: синьо и бяло.
Стадион: „Спартак“ (капацитет 7 000 места).
Успехи: Шампион – 1932 г.,
вицешампион – 1931, 1933 г.,
трето място – 1929, 1955, 1983/84 г.,
полуфиналист в първенството – 1945, 1946, 1948 г.,
финалист за националната купа – 1961, 1982/83 г.,
участник в европейските клубни турнири: КНК – 1961/62, 1983/84 г. - осминафиналист,
Интертото: 1987, 1989, 1996, 1997, 1998, 1999, 2001 г.
Участия в Държавното първенство: 9 сезона – 1929, 1931–1933, 1944–1948 г.
Участия в „А“ група / ППЛ: 46 сезона - 1950–1952, 1954–1963/64, 1965/66, 1971/72–1973/74, 1975/76–1977/78, 1982/83–1988/89, 1992/93, 1993/94, 1995/96–2004/05, 2006/07–2008/09, 2022/23, 2024/25, 2025/26 г.
Най-много мачове в „А“ група: Илия Кирчев – 286 (1951/66 г.).
Най-много мачове общо: Красимир Зафиров – 471 (1972/88 г.).
Най-много голове в „А“ група: Стефан Найденов – 56 (1982/93 г.).
Най-много голове общо: Добромир Ташков – 148 (1942/50 г.).
Най-много мачове в националния тим: Живко Господинов – 39 (1982/86 г.).

Кратка история

1918 г. - Клубът е основан под името „Български сокол“. На 28.08.1918 г. е учредителното събрание, на което малкият Милан Георгиев вдига в ръка перо от сокол, което намерил по пътя на идване и предлага името да бъде „Сокол“. За първи председател е избран Нягол Колев. Приема се и Устав на клуба. По-късно, за да може да се регистрира, е взето решение клубът да носи името „Български сокол“, защото по същото време във Варна има ловно дружество "Сокол" и не е прието да има 2 организации с еднакви имена. Цветовете на футболния екип са синьо и бяло. В първия футболен състав на клуба са: вратарят Димитър Стаматов – Хаяра, защитниците Иван Петров, Георги Георгиев – Гунчо, халфовете Никола Ковачев, Янко Марков, Ради Марков (капитан), Димитър Чафкаров и нападателите Антон Костов, Нягол Колев, Георги Вълчев – Норгото, Кирил Мирчев – Дудула, Михаил Тунчев и Георги Станев.

1924 г. - „Български сокол“ се обединява с „Шипка“ (основан 1920 г.), под името „Шипченски сокол“.

1929 г. - „Шипченски сокол“ се класира трети в държавното първенство. В първия кръг във Варна е разгромен тимът на „Хан Омуртаг“ – Шумен с 5:0. Във втория, отново във Варна, е победен „Раковски“ – Русе с 2:0.
В мача за излъчване на финалиста варненци губят от „Ботев“ – Пловдив с 1:3 като гост и остават на трето място, след шампиона „Ботев“ (Пд) и „Левски“ (Сф). Съставът на „Шипченски сокол“ е: Янко Николов, Георги Апостолов, Борис Нейков, Владимир Капзамалов, Георги Пармаков, Александър Коев, Боян Бонев, Жечо Тунчев, Илия Булашев, Иван Найденов и Иван Иванов.

1931 г. - „Шипченски сокол“ става вицешампион. През този сезон всички мачове от държавното първенство се провеждат в София. В първия кръг „соколите“ отстраняват „Ботев“ – Пловдив с 1:0. След това разгромяват „България“ – Хасково с 5:1. Според регламента, варненци пропускат третия кръг и за първи път „Шипченски сокол“ достига до финала на държавното първенство в София, срещу столичния „АС-23“.
Мачът започва нещастно за гостите от Варна. Още във втората минута Владимир Капзамалов си прави автогол. След това „Шипченски сокол“ установява игрово надмощие и успява да обърне резултата, след голове на Иван Найденов – Найденката в 28-та и Александър Коев – Железния в 55-та минута. 17 минути преди края на мача варненци водят с 2:1. Тогава играчът на столичани Борислав Габровски извършва грубо нарушение и чупи крака на техния съотборник Георги Пармаков. От „Шипченски сокол“ отказват да доиграят срещата, ако съдията не отстрани виновника. Това обаче не става и двубоят е прекратен. Присъдена е служебна победа с 3:0 за „АС-23“, но купата не се връчва. Така „Шипченски сокол“, без да бъде победен, остава на второ място.
Съставът на „Шипченски сокол“ е: Здравко Янакиев, Борис Нейков, Владимир Капзамалов, Георги Пармаков, Иван Георгиев, Петър Добрев, Александър Коев, Жечо Тунчев, Илия Булашев, Иван Найденов и Иван Иванов.

„Шипченски сокол“ – трети в първенството за 1929 г.
Отляво-надясно: Ив. Фиков (председател), Вл. Капзамалов, Г. Пармаков, Ив. Иванов, Ж. Тунчев, Ал. Коев, Б. Бонев, Ив. Матеев, Б. Нейков, Г. Апостолов, Ил. Булашев; долу Я. Николов

„Шипченски сокол“ – вицешампион за 1931 г.
Отляво-надясно: Б. Нейков, Г. Пармаков, П. Добрев, Ал. Коев, Г. Генов – председател, Здр. Янакиев, Вл. Капзамалов, Ж. Тунчев, Ив. Найденов, Ил. Булашев, Ив. Георгиев, Ив. Иванов

1932 г. - „Шипченски сокол“ печели шампионската титла.

Жечо Тунчев

Преди това, в началото на 1932 г. най-добрият футболист на тима – нападателят Жечо Тунчев, заболял от неизлечимата тогава скоротечна туберкулоза, умира едва на 21 години. Варна загубва най-големия играч на своето време – всепризнат от съперници, боготворен от съотборници и привърженици.
В първия официален мач след кончината на Жечо Тунчев „Шипченски сокол“ играе срещу вечния съперник и основен конкурент „Владислав“. Срещата е решителна, защото двата отбора са преки съперници в първенството на Варненска област и победата увеличава многократно шансовете на единия от тях в по-нататъшната борба. Преди двубоя целият отбор на „Шипченски сокол“ по екипи отива на гроба на починалия си съотборник и там всички мълчаливо почитат паметта на своя другар. В знак на признание, те решават да излязат на терена с 10 души!
Предварително определената единадесеторка на „Шипченски сокол“ за мача е: Здравко Янакиев, Владимир Капзамалов, Борис Нейков, Стоян Танев, Иван Георгиев, Петър Иванов, Александър Коев, Панайот Несторов, Илия Булашев, Иван Найденов и Руси Булашев. Един от тях отпада от състава (за съжаление, не е известно точно кой, защото съставът за мача, известен от протоколната книга на клуба, е определен и вписан предварително).
Срещу силния състав на „Владислав“ (печелил и първенството на страната), отборът на „Шипченски сокол“ се изправя с 10 души! В неравната футболна битка „соколите“ се раздават докрай. В изключително оспорвания и драматичен мач десетте играчи на „Шипченски сокол“ надиграват „Владислав“ и го разгромяват с 5:1 !!!

В първия кръг от държавното първенство във Варна „Шипченски сокол“ сразява „Хан Омуртаг“ – Шумен с 6:2. Във втория е победен „Левски“ – Русе с 2:0 като гост. На полуфинала, отново във Варна, категорична победа срещу „Победа 26“ – Плевен с 4:1 изпраща варненци на финала срещу „Славия“ – София.
„Славия“ е с шестима национали в състава си: Димитър Байкушев, Никола Стайков, Пенко Рафаилов, Никола Калканджиев, Христо Минковски, Велчо Стоянов, както и авторитетният Димитър Манолов – Боянската мечка.

На финала на държавното първенство в София, „Шипченски сокол“ побеждава „Славия“ с 2:1 след продължения и става държавен първенец и носител на Царската купа.

Мачът е на 18 септември 1932 г., на игрището на „АС-23“, пред повече от 10 000 зрители.
В 12-та минута след успешна контраатака и пас на Илия Булашев, Иван Найденов – Найденката с коварен удар през куп от играчи открива резултата – 1:0 за „Шипченски сокол“. През втората част в 63-та минута Никола Стайков с топовен удар бележи за „Славия“. Редовното време завършва 1:1 и следват 2 продължения по 15 минути. Осем минути преди края на мача дясното крило на

Илия Булашев

„Шипченски сокол“ Райко Димов получава топката и пробива по десния фланг. Той намира с точен пас централния нападател Илия Булашев, който е добре пласиран и излиза сам срещу вратаря. Двама защитници на „Славия“ в стремежа си да попречат на нападателя, се сблъскват, а вратарят напуска вратата, за да се намеси. Илия Булашев технично ги заобикаля с топката и вкарва втори гол – 2:1 за варненци.

След 120-минутен двубой „Шипченски сокол“ е държавен първенец!

Съставът на „Шипченски сокол“, който извоюва този голям успех е: Здравко Янакиев, Георги Апостолов – Лапната, Иван Георгиев – Шико, Борис Нейков (капитан), Владимир Капзамалов, Стоян Танев – Теньо, Райко Димов, Александър Коев – Железния, Илия Булашев, Иван Найденов – Найденката и Руси Булашев.
Треньор е немецът от унгарски произход Ференц Фан.

„Шипченски сокол“ – шампион за 1932 г.
Отляво-надясно: Ил. Булашев, П. Несторов, Л. Люцканов, Ив. Георгиев, Ив. Найденов, Ст. Танев, Б. Нейков, Ал. Коев, Р. Булашев, Вл. Капзамалов, Здр. Янакиев

„Шипченски сокол“ – паметна снимка
по случай шампионската титла през 1932 г.
Отляво-надясно и отгоре-надолу: Б. Нейков, Здр. Янакиев, Г. Апостолов, Д. Михайлов – водач на тима, Н. Мишев – почетен председател, Г. Генов – водач на тима, Вл. Капзамалов, Р. Димов, Ст. Танев, ръководството на клуба, Ив. Георгиев, Л. Люцканов, Ал. Коев, Ил. Булашев, Бр. Вичев – председател, Ив. Найденов, Р. Булашев, П. Несторов, П. Добрев

1933 г. - „Шипченски сокол“ става вицешампион. В първия кръг на държавното първенство варненци побеждават „Чардафон“ – Габрово с класическия резултат 3:0 във Варна. Според регламента „соколите“ прескачат втория кръг.
На полуфинала е постигната убедителна победа срещу „Напредък“ – Русе с 4:1 като гост. Два гола вкарва Александър Коев – Железния, а по един Иван Найденов – Найденката и Илия Булашев. Отборът отново достига до финала на държавното първенство, където този път се среща със столичния „Левски“ в София.
Още от началото „Левски“ установява превъзходство и повежда в резултата с голове на Коста Жеков в 12-та и Асен Панчев в 29-та минута. При една атака на варненци 36-та минута Иван Найденов центрира в наказателното поле и Илия Булашев с глава вкарва красив гол – 2:1. Две минути по-късно М. Лозанов от „Левски“, от пряк свободен удар уцелва напречната греда. През втората част Асен Пешев вкарва трети гол за „Левски“ в 63-та минута и варненци отстъпват с 1:3, и остават на второ място.
Съставът на „Шипченски сокол“ е: Здравко Янакиев, Борис Нейков, Владимир Капзамалов, Люцкан Люцканов, Иван Георгиев, Стоян Танев, Александър Коев, Иван Найденов, Илия Булашев, Панайот Несторов и Руси Булашев.

„Шипченски сокол“ става първият отбор в страната, който в 3 поредни години играе на финала в първенството.

„Шипченски сокол“ – вицешампион за 1933 г.
Отляво-надясно: Здр. Янакиев, Б. Нейков, Г. Апостолов, Ст. Танев, П. Добрев, Ив. Георгиев, П. Несторов, Ал. Коев, Ил. Булашев, Р. Булашев, Ив. Найденов, ...

1945 г. - „Шипченски сокол“ се обединява с „Левски“ (основан 1926 г., след обединението на „Юпитер“ – създаден 1919 г. и „Атлант“ – създаден 1920 г.) и с „Радецки“ (основан също 1926 г.), под името „Спартак“.

Същата година „Спартак“ е полуфиналист в държавното първенство. Варненци последователно елиминират „Ангел Кънчев“ – Русе с 2:1 като гост и „Орловец“ – Габрово с 3:0 отново като гост.
На полуфинала „Спартак“ отстъпва на „Спортист“ – София с 2:3 пак като гост. При резултат 2:2 „Спартак“ пропуска да поведе от изгодно положение. Головете за варненци реализират Димитър Харалампиев – Милинкито и Добромир Ташков, а за „Спортист“ – Ив. Захариев, Ст. Божков и Тодоров.

1946 г. - „Спартак“ отново е полуфиналист в държавното първенство. Варненци последователно елиминират „Родина“ – Хасково с 4:1 като гост и „Славия-45“ – София с 3:1 пак като гост. Н. Иванов открива от дузпа за домакините преди почивката, но Борис Парушев – Борлето реализира хеттрик за варненци през втората част.
На полуфинала „Спартак“ отстъпва на „Левски“ – София с 0:3 в столицата (след голове на Б. Ласков, Ст. Никушев – дузпа и Л. Хранов) и с 0:3 във Варна (след голове на П. Аргиров, Б. Ласков и Л. Хранов).

Същата година нападателят на „Спартак“ Борис Парушев – Борлето е включен в националния отбор за Балканското първенство в Албания.

„Спартак“ – полуфиналист в първенството през 1945 г.
Отляво-надясно: К. Павлов, С. Лафазанов, Р. Радев, Ап. Апостолов, М. Карпусчиев, Д. Харалампиев, В. Инджев, Б. Парушев, Д. Ташков, Т. Захариев, Н. Йовчев

Нападателната тройка на „Спартак“
Отляво-надясно: Тома Захариев, Добромир Ташков,
Борис Парушев – Борлето

1947 г. - Нападателят на „Спартак“ Тома Захариев е включен в националния отбор за Балканското първенство.

1948 г. - „Спартак“ е полуфиналист в държавното първенство. Варненци елиминират „Ботев“ – Пловдив с 3:2 като гост (за спартаковци хеттрик бележи Добромир Ташков) и с 1:0 във Варна (с гол на Никола Йовчев – Мъника).
На четвъртфинала, в дербито на Варна, „Спартак“ отстранява и ТВП, след 2:2 в първия мач („соколите“ повеждат с голове на Добромир Ташков и Борис Парушев, но ТВП изравнява) и разгром с 4:0 на реванша, когато по два гола реализират Борис Парушев – Борлето и Добромир Ташков.
На полуфинала „Спартак“ отстъпва на „Септември“ при ЦДВ – София с 1:2 във Варна (софиянци повеждат с два гола на Д. Миланов, а края на първото полувреме Добромир Ташков намалява резултата за варненци) и с 1:4 в София (Борис Парушев вкарва почетния гол, а за домакините преди това се разписват Н. Божилов, Т. Такев, К. Богданов и Д. Миланов).

1950 г. - „Спартак“ за първи път участва в първенството на „А“ група (създадена 1948/49 г.) и под ръководството на треньора Стефан Калъчев – Муната се класира на пето място, с равен брой точки с третия „Академик“ (Сф), и е пръв от извънстоличните отбори. Шампион е „Динамо“ (бившия „Левски“), вицешампион – „Строител“ (бившия „Славия“), а четвърти – „Народна войска“ (бивш „Септември“ при ЦДВ, по-късно – ЦДНВ, ЦДНА, ЦСКА).

1951 г. - „Спартак“, вече с треньор Христо Минковски – Мути, отново се класира на пето място – след софийските ЦДНВ, „Спартак“, „Динамо“ и „Академик“.

1955 г. - „Спартак“ се класира на трето място в първенството. В решителния последен мач варненци побеждават „Ударник“ – София (бившия „Славия“) с 2:1 като гост. Георги Арнаудов – Алаха открива резултата за гостите от Варна в 10-та минута. През втората част, в 58-та минута, Христо Нанов с глава вкарва втори гол за „Спартак“. След това играта продължава с постоянни атаки за столичани и те намаляват резултата чрез Контев, но до обрат не се стига, защото варненци играят добре в защита и печелят мача.
Съставът на „Спартак“, който е без капитана си Тома Захариев в този мач, е: Христо Вълчанов, Бисер Димитров, Илия Кирчев, Спиридон Филипов, Димитър Ненчев, Кирил Пандов, Иван Киров, Благой Янев, Христо Нанов, Константин Кашукеев и Георги Арнаудов.
Треньор е Трендафил Станков,
Конкурентите на спартаковци „Миньор“ (Пк) и „Спартак“ (Пд) губят последните си срещи, а „Локомотив“ (Сф) завършва наравно и „Спартак“ печели бронзовите медали, след шампиона ЦДНА (Сф) и вицешампиона „Ударник“ (Сф).

1956 г. - Централният защитник на „Спартак“ Илия Кирчев е включен в националния отбор за олимпийските игри в Мелбърн. На олимпиадата тимът на България се класира на трето място и печели бронзовите медали.

1958 г. - Нападателят на „Спартак“ Георги Арнаудов – Алаха става голмайстор на първенството в „А“ група за 1958 г. с 9 гола. Толкова има и Добромир Ташков от „Славия“ (Сф), който е бивш футболист на „Спартак“.

„Спартак“ – трети в първенството за 1955 г.
Отляво-надясно: Т. Захариев, Хр. Вълчанов, Ил. Кирчев, Б. Парушев, К. Пандов, Г. Арнаудов, Бл. Янев, Сп. Филипов, Д. Ненчев, Б. Димитров, Ив. Киров

Георги Арнаудов – Алаха

1960 г. - Нападателят на „Спартак“ Любен Костов става голмайстор на първенството в „А“ група за 1959/60 г. с 12 гола. Толкова има и Д. Йорданов от „Левски“ (Сф).

1961 г. - „Спартак“ е финалист за националната купа. Варненци, с треньор Тома Захариев, последователно елиминират „Димитър Бурков“ – Търговище с 1:0 като гост, „Ботев“ – Бургас с 2:0 във Варна, „Ген. Заимов“ – Сливен с 1:0 како гост.
На 1/4 финала варненци отново гостуват и побеждават „Левски“ в София с 1:0. Стефан Стефанов – Заека отбелязва победния гол в 40-та минута.
Съставът на „Спартак“ е: Христо Вълчанов, Васил Ненов, Илия Кирчев, Спиридон Филипов, Бисер Димитров, Никола Живков, Христо Николов, Благой Янев, Любен Костов, Иван Филипов и Стефан Стефанов (Радко Божилов).
На полуфинала във Варна „Спартак“ елиминира и „Ботев“ – Пловдив с 2:1. В 13-та минута гостите повеждат чрез Ал. Костов, но само 2 минути по-късно Петко Петков изравнява. След това и двата отбора пропускат изгодни положения, но в 87-та минута Любен Костов вкарва победния гол.
На финала в София „Спартак“ губи от шампиона ЦДНА с 0:3. През второто полувреме головете реализират Ив. Ранков, Н. Цанев и Ив. Колев. След първия гол за домакините Христо Николов – Чоко пропуска отлична възможност да изравни.

Голмайсторът за сезон 1959/60 г. Любен Костов (в средата) получава наградата си

Съставът на „Спартак“ е: Христо Вълчанов (72 - Христофор Панчев), Бисер Димитров, Илия Кирчев, Спиридон Филипов, Благой Янев, Никола Живков, Любен Костов, Христо Николов, Петко Петков, Иван Филипов и Стефан Стефанов.

Същата година, като финалист за купата, „Спартак“ участва в турнира за КНК и става първият български отбор за КНК и втори (след ЦСКА), представял България в европейските клубни турнири.
Варненци се срещат в първия кръг с класния тим на „Рапид“ – Виена, който предния сезон е полуфиналист за КЕШ. В състава на австрийците са легендарните национали Герхард Ханапи и Роберт Динст, както и националните играчи Руди Фльогел, Паул Хала, Карл Гисер, Валтер Глехнер и Валтер Скочик. Треньор на отбора е Робърт Кьорнер.
Пред над 25 000 зрители на „Винерщадион“ във Виена „Спартак“ е безспорно по-добрият отбор през целия мач и постига сензационно равенство – 0:0 като гост. Варненци играят остро, технично, нападателно, с чести удари към вратата, два от които в гредите (на Любен Костов и Христо Николов – Чоко) и създават повече, и по-опасни положения за гол. Българските футболисти се представят отлично. Над всички е Илия Кирчев, който напълно обезличава централния нападател на „Рапид“ Роберт Динст.
Съставът на „Спартак“ е: Христо Вълчанов, Васил Ненов, Илия Кирчев, Спиридон Филипов, Бисер Димитров, Никола Живков, Герасим Калугеров, Благой Янев, Любен Костов, Христо Николов и Стефан Стефанов.
Треньор е Тома Захариев.

„Спартак“ – финалист за националната купа за 1961 г.
Отляво-надясно: К. Пандов, Хр. Вълчанов, Ил. Кирчев, Ст. Стефанов, Г. Калугеров, Н. Живков, Сп. Филипов, Б. Димитров, Г. Арнаудов, Г. Павлов, Ив. Филипов

Илия Кирчев

От ръководството на австрийския клуб настоятелно желаят да привлекат в състава си трима от варненските футболисти. Това са: централният защитник Илия Кирчев, вратарят Христо Вълчанов и нападателят Христо Николов – Чоко. Те са едни от първите български футболисти, на които е предлагано да играят в западноевропейски клубове. Политическата власт в България, по това време обаче, не разрешава преминаването на футболисти в „капиталистически“ страни и те са принудени да откажат.
На реванша във Варна „Спартак“ допуска загуба с 2:5 и отпада. Двата гола за варненци отбелязва Любен Костов (първият е от дузпа).

1969 г. - „Спартак“ се обединява с „Локомотив“ (основан 1936 г. като ЖСК), под името „ЖСК-Спартак“.

1976 г. - Вратарят на „ЖСК-Спартак“ Красимир Зафиров е включен в националния отбор за Балканското първенство, когато България става Балкански шампион.

1980 г. - От сезон 1980/81 г. футболният отбор започва да играе редовно домакинските си мачове на стадион „Спартак“. Преди това клубът използва последователно и предимно градските стадиони „Колодрума“ и „Юрий Гагарин“. Стадион „Спартак“ е построен през 1962 г., но цялостно е завършен в следващите няколко години. В началото се използва предимно за тренировки. От 1964 г. на него започват да се играят някои официални мачове.

1983 г. - „ЖСК-Спартак“ е финалист за националната купа. Варненци, под ръководството на Иван Вуцов, който е треньор на отбора в първия кръг на турнира и сменилият го след това Людмил Горанов, последователно елиминират: „Семтеврийска слава“ – Монтана, след 0:0 като гост и 2:0 във Варна, „Черноморец“ – Бургас, след загуба с 0:1 като гост и победа с 3:0 във Варна, „Розова долина“ – Казанлък след загуба с 0:2 като гост и убедителна победа с 4:0 във Варна, „Хебър“ – Пазарджик с 4:1 като домакин и загуба с 0:2 като гост.
На полуфинала, на неутрален терен в Казанлък, пред над 15 000 зрители, варненци отстраняват и „Левски-Спартак“ – София с 1:0. „ЖСК-Спартак“ е по-добрият отбор в този двубой. Още отначало варненци доминират и пропускат 2 чисти положения за гол (второто – греда), но в 39-та минута, след бърза контраатака Живко Господинов излиза зад защитата на софиянци и с

неспасяем удар бележи. През втората част футболистите на „Левски“ се активизират и на свой ред и те пропускат 2 чисти ситуации (втората – също греда). Така резултатът остава непроменен – 1:0 за „ЖСК-Спартак“.
Съставът на „ЖСК-Спартак“ е: Красимир Зафиров, Енчо Недев, Румен Димов, Владимир Николчев, Сашо Борисов, Красимир Венков, Стефан Стефанов (82 - Пламен Казаков), Борислав Гьорев, Иван Петров, Живко Господинов и Стефан Найденов.
Треньор е Людмил Горанов.
Финалът в Пловдив обаче е загубен от ЦСКА „Септемврийско знаме“ с 0:4. В 8-та минута на мача варненци пропускат да открият резултата, след като Стефан Найденов – Доктора стреля в гредата. След това головете за победителите бележат Цв. Йончев – 2 и Пл. Марков, а през втората част и Ст. Младенов.
Съставът на „ЖСК-Спартак“ е: Красимир Зафиров, Енчо Недев, Красен Кръстев, Владимир Николчев, Сашо Борисов, Красимир Венков, Стефан Стефанов (46 - Пламен Казаков), Борислав Гьорев, Иван Петров (71 - Георги Алексиев), Живко Господинов и Стефан Найденов.

Същата година, като финалист за купата, „ЖСК-Спартак“ за втори път участва в турнира за КНК и достига до осминафинал. В първия кръг варненци отстраняват турския „Мерсин“, след 0:0 като гост и победа с 1:0 на реванша във Варна, след гол на Пламен Казаков в 62-та минута.

**„ЖСК-Спартак“ – финалист за националната купа за 1983 г.
Прави отляво-надясно: Кр. Зафиров, Т. Попов, Д. Видинлиев – пом.-треньор, Вл. Николчев, Ив. Петров, Л. Горанов – ст. треньор, Пл. Казаков, С. Борисов, Ст. Симеонов; клекнали: Г. Алексиев, Кр. Кръстев, Кр. Венков, Б. Гьорев, Е. Недев, Ст. Найденов, Ж. Господинов**

На осминафинала „ЖСК-Спартак“ се изправя срещу английския футболен гигант „Манчестър Юнайтед“. Треньор на англичаните е Рон Аткинсън, а в състава са едни от най-добрите британски футболисти: капитанът на Англия Брайън Робсън, националът Рей Уилкинс, националните играчи на Ейре – Франк Стейпълтън и Кевин Моран, на Холандия – Арнолд Мюрен, на Северна Ирландия – Норман Уайтсайд, на Шотландия – Гордън Маккуин, Артър Албистън, Артър Греъм и Лу Макари.
Първият двубой на стадион „Юрий Гагарин“ е пред над 40 000 зрители (рекорд по посещаемост за Варна). Присъства и бившият знаменит футболист на „Манчестър Юнайтед“ и Англия сър Боби Чарлтън.
Още в 9-та минута Брайън Робсън открива за „Манчестър Юнайтед“. Само 2 минути по-късно Румен Димов от пряк свободен удар изравнява – 1:1. В 48-та минута, след неразбирателство между варненските защитници, Артър Греъм извежда британците напред – 1:2. След това двата отбора водят оспорвана борба по всички части на терена, а „ЖСК-Спартак“ пропуска повече чисти положения за гол. Към края варненци упражняват засилен натиск към вратата на „Манчестър Юнайтед“, но не успяват да изравнят.
Съставът на „ЖСК-Спартак“ е: Красимир Зафиров, Ниазим Исмаилов, Сашо Борисов, Владимир Николчев, Асен Михайлов, Румен Димов, Красимир Венков, Борислав Гьорев, Емил Личев, Живко Господинов и Георги Алексиев (69 - Пламен Казаков).
Треньор е Людмил Горанов.

„ЖСК-Спартак“ – осминафиналист за КНК през 1983 г. (отляво-надясно): Кр. Зафиров, Ас. Михайлов, С. Борисов, Ем. Личев, Вл. Николчев, Н. Исмаилов, Б. Гьорев, Г. Алексиев, Р. Димов, Кр. Венков, Ж. Господинов

Реваншът в Манчестър на легендарния стадион „Олд Трафорд“ е пред повече от 40 000 зрители. Още в 1-та минута централният нападател Франк Стейпълтън пресича пас далеч от вратата, отскубва се и с параболичен удар открива – 1:0 за „Манчестър Юнайтед“. Футболистите на „ЖСК-Спартак“ влагат голямо старание в играта си. Асен Михайлов печели персоналния двубой с Норман Уайтсайд, но домакините демонстрират неизчерпаема физическа сила, мощ, бързина, скоростна техника и находчивост. Те създават голови положения и отправят множество удари. На вратата Красимир Зафиров демонстрира невероятен рефлекс и фантастични намеси. Той предотвратява с вещина всички опасности с изключение на една – при която британците вкарват втори гол. Това става в 31-та минута, когато след пас на Греъм, Франк Стейпълтън с глава от около 15 метра забива топката неспасяемо в мрежата – 2:0.
Варненци също имат възможности за гол, а през второто полувреме показват и по-дейна игра. Тогава те пропускат още голови ситуации, включително чисто положение на Емил Личев и удар на Асен Михайлов в гредата. Така „ЖСК-Спартак“ отстъпва с 0:2.
Този път съставът на „ЖСК-Спартак“ е: Красимир Зафиров, Ниазим Исмаилов, Сашо Борисов, Владимир Николчев (60 - Красимир Венков), Асен Михайлов, Румен Димов, Ради Радомиров, Борислав Гьорев, Емил Личев, Живко Господинов (70 - Георги Алексиев) и Стефан Найденов.

1984 г. - „ЖСК-Спартак“ се класира на трето място в първенството. В предпоследния мач „ЖСК-Спартак“ посреща ЦСКА „Септемврийско знаме“, който се бори за шампионска титла. В състава на софиянци са такива изтъкнати футболисти като Георги Димитров, Стойчо Младенов, Радослав Здравков, Георги Славков, Спас Джевизов, вратарят Георги Велинов и др.
Срещу тях, на стадион „Спартак“ пред повече от 15 000 зрители, треньорът на „ЖСК-Спартак“ Людмил Горанов залага на: Красимир Зафиров, Ниазим Исмаилов, Сашо Борисов, Ради Радомиров, Асен Михайлов, Красимир Венков (85 - Тодор Попов), Милен Янков, Румен Димов, Пламен Казаков (80 - Георги Алексиев), Живко Господинов и Стефан Найденов.
В първата част играта е равностойна. През второто полувреме „ЖСК-Спартак“ взема инициативата и ЦСКА е принуден да отделя повече сили в защита. В 56-та минута, Живко Господинов е съборен в наказателното поле на гостите, но съдията Б. Дочев не отсъжда дузпата. Три минути след това опасен удар на Асен Михайлов е избит от Велинов. При ответната атака на ЦСКА вратарят Красимир Зафиров се намесва отлично и предотвратява гол. След това ЦСКА пропуска още една голова възможност и срещата завършва 0:0.
В последния мач „ЖСК-Спартак“ гостува „Локомотив“ – Пловдив и завършва 3:3. Головете са реализирани през второто полувреме. Домакините на два пъти повеждат с попадения на Ед. Ераносян, първият от дузпа, а варненци на два пъти изравняват – първо чрез Георги Алексиев, после чрез Стефан Найденов – Доктора, а след това и повеждат с гол на Емил Личев. Две минути преди края Ед. Ераносян вкарва своя трети гол.
В последните си мачове конкурентите на варненския тим не успяват да спечелят. „Тракия“ (Пд) губи, „Локомотив“ (Сф) завършва наравно и „ЖСК-Спартак“ се класира на трето място, след шампиона „Левски“ (Сф) и вицешампиона ЦСКА (Сф).

БФС обаче безпрецедентно отнема бронзовите медали, точно преди официалното награждаване на отбора, на националния стадион „Васил Левски“, защото участва в предварително организирана подмолна машинация в полза на „Сливен“. След като приключва първенството и след като „ЖСК-Спартак“ е завършил трети, при много съмнителни обстоятелства, БФС присъжда служебна победа и 2 точки на „Сливен“, който по този начин измества варненци от третото място. Така „ЖСК-Спартак“ е поставен пред свършен факт и е лишен от възможността да се пребори и да запази класирането си в призовата тройка. 16 години по-късно „Спартак“ получава възмездие, когато БФС справедливо възстановява третото място и връчва бронзовите медали.

Същата година вратарят на „ЖСК-Спартак“ Красимир Зафиров е определен за най-добър вратар на първенството за 1983/84 г.

1985 г. - Футболът се отделя от другите спортове на дружество „ЖСК-Спартак“ и се обособява Футболен клуб „Спартак“.

1986 г. - Вратарят на „Спартак“ Красимир Зафиров за втори път е определен за най-добър вратар на първенството за 1985/86 г.

„ЖСК-Спартак“ – трети в първенството за 1983/84 г.
I ред, седнали – отляво-надясно: Г. Алексиев, Ст. Стефанов, Б. Гьорев, Ас. Михайлов, Р. Димов, Кр. Венков, Н. Исмаилов; II ред: Ст. Симеонов, Пл. Казаков, Л. Горанов – ст. треньор, Ст. Найденов, Бл. Калфов – пом.-треньор, С. Борисов, Кр. Зафиров; III ред: Ем. Личев, Кр. Кръстев, Ж. Господинов, Вл. Николчев, Р. Радомиров, М. Янков

Красимир Зафиров

Живко Господинов

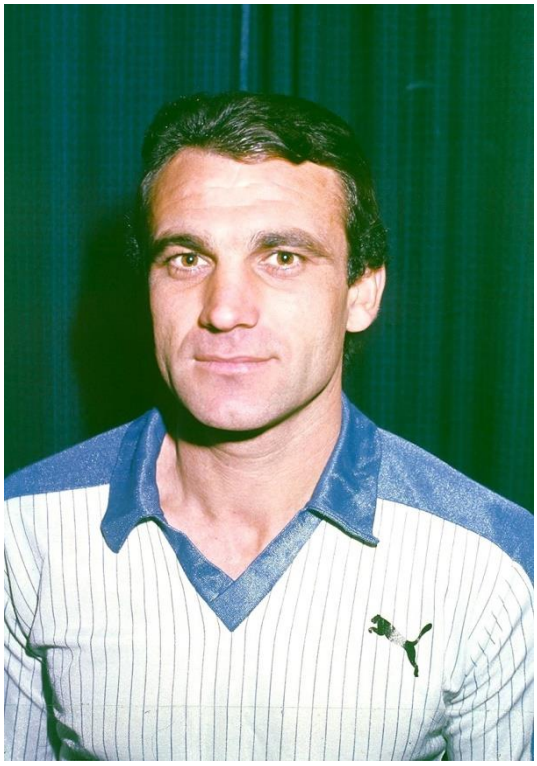

Иван Петров

Стефан Найденов – Доктора

Същата година нападателят на „Спартак“ Живко Господинов е включен в националния отбор за световното първенство в Мексико - 86, където България за първи път се класира на осминафинал. Там той участва в 3 мача и става първият футболист от варненски клуб играл на световни финали.
На световното първенство в Мексико участва и Пламен Гетов, който също е възпитаник на спартаковската футболна школа, но там играе от името на „Спартак“ – Плевен.

1996 г. - „Спартак“, с треньор Никола Христов, се класира на шесто място в първенството и печели купата за най-прогресиращ отбор за 1995/96 г.

През същия сезон „Спартак“ постигна най-голямата победа в клубната си история в „А“ група. На своя стадион във Варна „соколите“ побеждават „Спартак“ – Пловдив с 8:1. Иво Георгиев реализира 6 гола, а Димитър Трендафилов и Валентин Станчев – по един. За гостите почтното попадение бележи Т. Ганев.
Рекордната победа извоюват: Радостин Станев (79 - Георги Арнаудов), Борислав Георгиев, Сергей Димитров, Красимир Влахов, Славейко Димитров, Захарин Сабльов, Николай Станчев, Марио Давчев (74 - Диан Дончев), Валентин Станчев, Димитър Трендафилов (67 - Диян Генчев) и Иво Георгиев.

С шестте си гола в този мач Иво Георгиев изравнява рекорда на „А“ група за най-много вкарани голове в един мач (на П. Михайлов от ЦДНВ през 1951 г.).

Иво Георгиев

Същата година нападателят на „Спартак“ Иво Георгиев става голмайстор на първенството в „А“ група за 1995/96 г. с 21 гола.

Пак същата година той е включен в националния отбор за европейското първенство в Англия - 96.

2000 г. - БФС официално възстановява спечеленото трето място на „Спартак“ от 1984 г., а на специална церемония са връчени заслужените бронзови медали на отбора.

2010 г. - „Спартак“ се преименува на „Спартак 1918“ и се обединява с „Владислав 2009“ (основан 2009 г.), под името „Спартак 1918“.

2017 г. - „Спартак 1918“ се обединява с алтернативния „Спартак Варна“ (основан 2015 г.), отново под името „Спартак 1918“.

„Спартак“ – носител на купата за най-прогресиращ отбор за 1995/96 г.
I ред, седнали – отляво-надясно: Ив. Андреев, Ив. Димитров, Иво Георгиев, В. Станчев, С. Димитров, М. Кишкилов, Д. Дончев, Зл. Михайлов, Н. Станчев; II ред: Ив. Славов – изп. директор, В. Стаменов – лекар, Д. Генчев, Сл. Димитров, Н. Христов – ст. треньор, М. Иванов – пом.-треньор, Б. Георгиев, Тр. Дянков, М. Давчев, Б. Иванов – домакин, Г. Няголов – рехабилитатор; III ред: Р. Станев, З. Сабльов, М. Христов, Д. Митов, М. Илиев – гл. координатор, Г. Арнаудов, Яв. Йорданов, Д. Трендафилов, Т. Стоянов, горе вляво: Н. Ишков – президент

Участници в „А“ националния отбор на България

Живко Господинов – 39 мача / 6 гола (1982 – 1986 г.)
Сашо Борисов – 13 мача (1983 – 1984 г.)
Илия Кирчев – 7 мача (1957 – 1963 г.)
Стефан Найденов – 6 мача / 1 гол (1982 – 1983 г.)
Иван Петров – 6 мача / 1 гол (1982 – 1983 г.)
Ахмед Ахмедов – 4 мача (2024 г.)
Трендафил Станков – 3 мача (1950 г.)
Красимир Зафиров (вр.) – 3 мача (1978 – 1982 г.)
Илия Булашев – 2 мача (1934 г.)
Димитър Енчев – 2 мача (1976 г.)
Михаил Тунчев – 1 мач (1925 г.)
Добромир Ташков – 1 мач (1950 г.)
Димитър Ненчев – 1 мач (1950 г.)
Асен Михайлов – 1 мач (1982 г.)
Иво Георгиев – 1 мач / 1 гол (1996 г.)
Радостин Станев (вр.) – 1 мач (1997 г.)
Диан Дончев – 1 мач (2000 г.)
Иван Йорданов – 1 мач (2023 г.)

С най-много мачове за клуба в „А“ група / ППЛ

Илия Кирчев – 286 (1951/66)
Николай Станчев – 247 (1995/07)
Красимир Зафиров (вр.) – 227 (1972/88)
Бисер Димитров – 224 (1955/64)
Благой Янев – 217 (1954/64)
Кирил Пандов – 207 (1950/61)
Христо Вълчанов (вр.) – 206 (1954/66)
Стефан Найденов – 193 (1982/93)
Енчо Недев – 190 (1971/83)
Пламен Казаков – 186 (1982/89)
Герасим Калугеров – 185 (1957/66)

С най-много голове за клуба в „А“ група / ППЛ

Стефан Найденов – 56 (1982/93)
Христо Николов – 48 (1958/66)
Валентин Станчев – 48 (1995/03)
Георги Арнаудов – 42 (1950/61)
Живко Господинов – 41 (1975/89)
Пламен Казаков – 39 (1982/89)
Стефан Стефанов – 31 (1958/64)
Иван Петров – 30 (1975/86)
Иван Филипов – 29 (1956/66)
Герасим Калугеров – 27 (1957/66)
Иво Георгиев – 27 (1995/98)

Изготвил: Чавдар Димов, 2026.

Използвани източници:
Димов, Ч. История на Футболен клуб „Спартак“ Варна. Варна, 2025.